

Saksfremlegg

Kommuneplanmelding om byutvikling, "Grønn strek for en trygg framtid", ny høring

Arkivsak 20/145

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Formannskapet vedtar å legge "Grønn strek for en trygg framtid. Kommuneplanmelding om byutvikling: Langsiktig vern av jordbruksareal og økologiske korridorer" ut på ny høring.

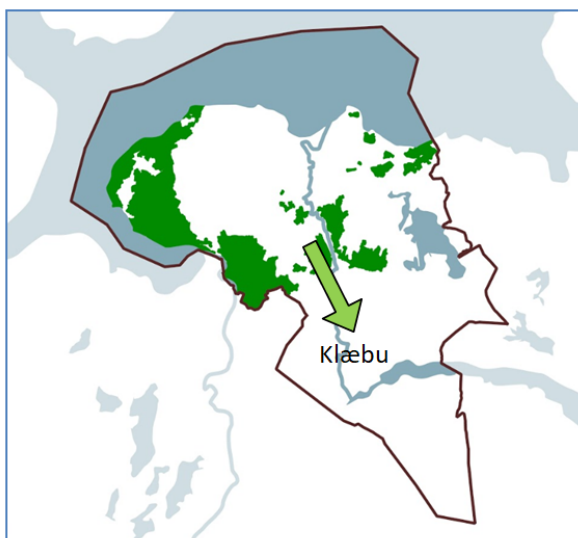
Saken gjelder

Grønn strek ble sluttbehandlet av bystyret 31.3.2016. Bystyret ba i 2018 om å legge Grønn strek ut på ny høring. I 2019 vedtok fellesnemnda for Klæbu og Trondheim kommuner at Klæbus tidligere planer og temakart grønn strek skulle innarbeides.

Kommunedirektøren legger med dette fram grønn strek for ny høring. Det er rådmannens anbefaling som ble lagt fram for sluttbehandling i 2015, utvidet til å omfatte hele nye Trondheim kommune, som nå foreslås lagt ut.

Bakgrunn

Arbeidet med kommuneplanmelding om "Grønn strek for en trygg framtid" startet opp i 2013, var på høring i 2015, og ble sluttbehandlet i 2016. Høsten 2018 gjorde bystyret vedtak om å ta meldingen opp til ny behandling. Formålet var å vurdere grønn strek på ny i lys av arbeidet med en ny byutviklingsstrategi, og på grunn av problemstillinger knyttet til habilitet og mulige brudd på kommunens etiske regelverk ved behandlingen i 2016.

Figuren viser med grønn farge områder som ble vurdert i arbeidet med grønn strek fram til 2016. Nå tas også områder i tidligere Klæbu kommune med i arbeidet.

Vedtaket i bystyret 22.11.2018 i sak 189/18 omhandlet både grønn strek og byutviklingsstrategien, og lyder slik:

1. *Nytt forslag til kommuneplanmelding om grønn strek inngår i behandlingen av ny langsiktig byutviklingsstrategi. Dette medfører ny høring både av grønn strek, men også av forslag til byutviklingsstrategi mot 2050.*
2. *Saken skal behandles før og være grunnlag for neste rullering av KPA*
3. *Det skal gjøres landbruksfaglige vurdering av enkelteiendommer i et langsiktig perspektiv med hensyn på jordvern og matsikkerhet.*
4. *Bystyret ber rådmannen i saken om langsiktig byutviklingsstrategi komme med forslag om rekkefølge og prioriteringer for byutviklingen, slik at større utbygging underbygger eksisterende infrastruktur og muliggjør planlegging av ny.*

Fellesnemnda fattet i møte 27.8.2019, i sak 53/19, følgende vedtak:

Fellesnemnda sender saken tilbake til rådmann og Klæbu sine planer knyttet til sentrumsareal og temakart grønnstrek som følger Klæbu kommune sin vedtatte kommunedelplan innarbeides før saken fremmes på nytt.

Det er ønskelig med konkrete innspill på aktuelle områder som er avsatt til utbyggingsformål i KPA, men som potensielt kan tilbakereguleres til LNF-områder.

Kommuneplanmelding om grønn strek av 2016, utvidelse og oppdateringsbehov

Siden den politiske behandlingen i 2019 har arbeidet først og fremst omfattet en utvidelse av meldingen og strategikartet til å omfatte hele nye Trondheim kommune. Arealene i Klæbu er vurdert ut fra de forutsetningene som ble lagt til grunn for tidligere Trondheim kommune. Dette innebærer blant annet at vedtatte utbyggingsområder i kommuneplanens arealdel skal ligge utenfor grønn strek.

Alle områder med dyrka og dyrkbar mark er vurdert. For Klæbu er imidlertid rød strek, økologiske korridorer og Nidelvkorridoren ikke tatt med nå. Disse temaene må vurderes nærmere og koordineres med grønn strek ved rulleringen av kommuneplanens arealdel.

Det er fire år siden kommuneplanmeldingen om grønn strek ble vedtatt av bystyret. Kommunedirektøren har derfor gjennomgått meldingen og oppdatert tekst og statistikk ved behov.

Det samlede boligpotensialet er økt fra vel 65 000 boliger i 2014 til ca. 82 600 i 2019. Konklusjonen i meldingens kapittel 2 "Plass til alle" er derfor den samme som før: Det er ikke behov for å inkludere nytt areal som utbyggingsformål i kommuneplanens arealdel på lang tid.

Om grønn strek og langsiktig byutviklingsstrategi

Melding om grønn strek sendes nå på høring, og ventes lagt fram til sluttbehandling til høsten. Langsiktig byutviklingsstrategi har tidligere vært på høring; den vil snart legges fram til sluttbehandling.

Kommunedirektøren arbeider med flere strategier og utredninger som vil være et grunnlag for, og samordnes i, kommuneplanens arealdel (KPA). Utover grønn strek og langsiktig byutviklingsstrategi er dette eksempelvis vurderinger av utbyggingsrekkefølge og eventuell tilbakeføring av tidligere vedtatte boligområder til LNFR-formål, og notat om potensiale for

å gå sykle og reise kollektivt. De andre dokumentene kommer til politisk behandling utover sommeren og høsten og vil juridisk forankres i KPA.

Vedtatte utbyggingsområder som ble omdisponert fra jordbruk i siste arealdel (KPA) er holdt utenfor grønn strek. Det betyr at betydelige jordbruksareal allerede er vedtatt omdisponert, se vedlegg 3. I arbeidet med et notat om utbyggingsrekkefølge er disse arealene vurdert.

Juridisk vern i kommuneplanens arealdel

Tidligere politiske vedtak er tydelige på at det skal etableres en grønn strek for bevaring av jordbruksareal. Hvordan dette kan gjøres på en juridisk bindende måte må vurderes nærmere i arbeidet med rullering av kommuneplanens arealdel. Temaet er nærmere vurdert i kommuneplanmeldingens kap. 5.3.

Konsekvenser for klima og det ytre miljø

Hvordan kommunen forvalter arealressursene har innvirkning på hvilke arealressurser som er tilgjengelige og hvilke kvaliteter kommunen kan tilby sine innbyggere. Hva arealene brukes til og hvor de ulike funksjonene lokaliseres i forhold til hverandre påvirker blant annet transportarbeidet, og dermed også klimagassutslippene og andre følger av transport.

Det er et jordbrukspolitisk hovedmål å øke norsk matproduksjon. Grønn strek vil tydeliggjøre hvilke areal som skal sikres til jordbruksformål framover. Dette vil gi langsiktige rammer for lokal matproduksjon og bidra til å sikre framtidig matforsyning. For å trygge matsikkerheten også i krisetider, er selvberging viktig. Ivaretagelse av Trondheims dyrka mark vil bidra inn i dette arbeidet. Kortreist mat gir dessuten mindre utslipp, og er positivt for klima og ytre miljø både lokalt og nasjonalt.

Ivaretagelse av kulturlandskap er positivt for kommunens innbyggere, for friluftsliv, rekreasjon og opplevelse. Kulturlandskapet er også lokal kultur- og identitetsbærer, og er grunnlag for helse og trivsel.

Konsekvenser for verdiskaping og næringsutvikling

Hensikten med grønn strek er å fastsette langsiktige grenser for vern av jordbruksareal. Grønn strek vil bidra til at produksjons- og driftsgrunnlaget for jordbruket tas vare på, og til at næringen gis forutsigbare rammer. Å beskytte og bevare jordressursene og produksjonsgrunnlaget er en viktig forutsetning for stabil matproduksjon, også sett i global sammenheng med klimaendringer som endrer forutsetningene for matproduksjon.

Konklusjonen fra arbeidet med Strategi for næringsarealutvikling i Trondheimsregionen er at det finnes tilstrekkelig med areal satt av i kommuneplanene i Trondheimsregionen, på kort, mellomlang og lang sikt. Dette forutsetter blant annet at næringsarealene utnyttes godt. Det er også meget vesentlig at eksisterende næringsarealer ikke omdisponeres til andre formål uten at det finnes gode erstatningsareal.

Økonomiske konsekvenser for kommunen

Saken har ingen økonomiske konsekvenser for kommunen. Arbeidet med meldingen er utført innenfor det ordinære budsjettet. Hvordan kommunen velger å bruke arealene sine har innvirkning på kommuneøkonomien, men foreliggende sak har ingen direkte konsekvenser for dette.

Kommunedirektørens vurdering og konklusjon

I tråd med bystyrevedtaket 22.11.2018 i sak 189/18, og fellesnemndas vedtak 27.8.2019 i sak 53/19, anbefaler Kommunedirektøren at formannskapet vedtar å sende grønn strek ut på ny høring. Det som høres er:

- Meldingsdokumentet: Grønn strek for en trygg framtid, Kommuneplanmelding om byutvikling: Langsiktig vern av jordbruksareal og økologiske korridorer, slik det nå foreligger i oppdatert utgave, og for hele nye Trondheim kommune.
- Strategikart Kommuneplanmelding grønn strek, datert 31.3.2020, basert på opprinnelig utgave datert 27.11.2015, utvidet med Klæbu.

Med utgangspunkt i at grønn strek sendes på høring i løpet av mai eller tidlig i juni, mener Kommunedirektøren det er hensiktsmessig at høringen strekker seg til september. Dette har blant annet sammenheng med at koronapandemien fortsatt vil kreve stor oppmerksomhet. Den vil også begrense muligheter for medvirkning inkludert møtevirksomhet og kontakt, antagelig både i høringsperioden og den påfølgende politiske prosessen. Samtidig er høringsperioden i den mest arbeidsintensive sesongen for jordbruksnæringen. Kommunedirektøren ønsker formannskapets syn på framdriften.

Etter høringen vil Kommunedirektøren sammenstille og vurdere de innkomne høringsmerknadene, som grunnlag for sluttbehandling. Endelig avklaring av grønn strek bør skje ved rullering av kommuneplanens arealdel.

Kommunedirektøren i Trondheim, 18.5.2020

Einar Aassved Hansen
byutviklingsdirektør

Ragna Fagerli
byplansjef

Geir Magne Sund
byplanlegger

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Vedlegg

Vedlegg 1: Grønn strek for en trygg framtid. Kommuneplanmelding om byutvikling: Langsiktig vern av jordbruksareal og økologiske korridorer, 13.5.2020

Vedlegg 2: Strategikart Kommuneplanmelding grønn strek, datert 31.3.2020

Vedlegg 3: Kart med oversikt over dyrka mark utenfor grønn strek som er vedtatt omdisponert, datert 8.5.2020